

Zásady postupu

při použití peněžních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků, vytvořené v kapitole Všeobecná pokladní správa podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Účelová rezerva peněžních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (dále jen „rezerva“), vytvořená v kapitole Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu České republiky na rok 2026 podle § 25 písm. c) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“), je určena k pokrytí prvotních nákladů v působnosti ministerstev a jiných ústředních správních úřadů (dále jen „ÚSÚ“) a na území krajů a hlavního města Prahy (dále jen „kraj“), vzniklých v důsledku krizové situace během vyhlášeného krizového stavu. Rezervu lze použít také na financování nezbytných opatření souvisejících s předchozí krizovou situací a na předcházení krizových situací ve vazbě na mimořádné události podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“).
2. Rezerva není určena k financování opatření týkajících se obnovy území podle zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, ve znění pozdějších předpisů.
3. Na poskytnutí peněžních prostředků z rezervy není právní nárok.

Čl. 2

Příjemci peněžních prostředků

O peněžní prostředky mohou žádat ÚSÚ, kraje a v případě předcházení krizových situací také Hasičský záchranný sbor ČR prostřednictvím Ministerstva vnitra – Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „MV - GRH ZHS ČR“) a obce pro své jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí (dále jen „JSDHO“) prostřednictvím příslušného kraje.

Čl. 3

Použití peněžních prostředků

1. Rezerva je určena k pokrytí prvotních nákladů na akce a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace po vyhlášení krizového stavu, realizovaná běžnými i investičními výdaji v souladu s krizovým zákonem. Jedná se zejména o tyto náklady:
 - a) výdaje na nouzové přežití,
 - b) nákup materiálu a služeb,
 - c) nezbytné opravy základní infrastruktury území,
 - d) náklady JSDHO zasahujících na správním území svého zřizovatele i mimo jeho území, vzniklé při řešení krizové situace, a to pokud jde o výdaje na péči o zasahující členy JSDHO a o technické náklady spojené se zásahem.
2. Rezerva může být použita rovněž na:
 - a) předcházení krizových situací ve vazbě na mimořádné události podle zákona o IZS,
 - b) financování nezbytných opatření souvisejících s předchozí krizovou situací,
 - c) státní podporu dle § 37 odst. 6 a peněžní náhradu dle § 35 odst. 1 až 3 krizového zákona.
3. Peněžní prostředky rezervy mohou být použity na účely dle odst. 1 a 2 písm. b) a c) maximálně do dvanácti měsíců od ukončení krizového stavu.

Čl. 4

Podmínky a způsob uvolňování peněžních prostředků

1. Při vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouzového stavu, vyhlášeného pro území kraje v důsledku mimořádné události, mohou být poskytnuty tomuto kraji na základě jeho žádosti peněžní prostředky z rezervy jako účelová dotace v souladu s § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 218/2000 Sb.“)¹. K pokrytí nákladů na akce a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace po vyhlášení krizového stavu mohou příjemci peněžních prostředků požádat podle čl. 2 o poskytnutí peněžních prostředků z rezervy. Peněžní prostředky mohou být poskytnuty, pokud prostředky rozpočtované na řešení krizových situací v rozpočtu dotčených subjektů nepostačují na pokrytí těchto výdajů.
2. Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu nemusí být pro uvolnění peněžních prostředků z rezervy podle čl. 3 odst. 2 písm. c) dodržen uvedený postup v případech, kdy o poskytnutí peněžních prostředků z rezervy rozhodne vláda.

¹ Na poskytování dotací z krizové rezervy se nepoužije § 14j zákona č. 218/2000 Sb. upravující výzvu k podání žádosti o dotaci ani ustanovení § 14 odst. 3 zmíněného zákona upravující náležitosti žádosti o poskytnutí dotace.

Čl. 5

Náležitosti žádosti o poskytnutí peněžních prostředků

Žádost ÚSÚ, krajů (včetně žádostí obcí pro JSDHO) a HZS ČR podle čl. 3 odst. 1 a 2 adresovaná Ministerstvu vnitra obsahuje informaci o výši požadovaných peněžních prostředků či dotace, o vyhlášení krizového stavu a doložení skutečnosti, že prostředky ÚSÚ, kraje nebo HZS ČR rozpočtované k řešení krizové situace, již byly vyčerpány, případně o jejich postupné realizaci (dokládá se počáteční a aktuální stav výše rezervy na krizové řízení). Dále musí obsahovat kvalifikovaný odhad výdajů souvisejících s účelem, na který budou prostředky použity a jejich podrobnou specifikaci. V případě použití rezervy na investiční akci podle čl. 3 odst. 2 písm. a) a b) bude žádost kraje obsahovat rozhodnutí hejtmána o této investiční akci v rámci připravenosti kraje na řešení krizových situací v souladu s § 14 odst. 1 až 4 krizového zákona s odůvodněním nezbytných opatření, na která se tyto investiční peněžní prostředky využijí, a žádost ÚSÚ bude doložena investičním záměrem v rámci programového financování ÚSÚ. Žádost posoudí MV – GŘ HZS ČR, které ji v případě souhlasu s poskytnutím peněžních prostředků či dotací postoupí se svým stanoviskem cestou ministra vnitra Ministerstvu financí, v případě nesouhlasu sdělí MV – GŘ HZS ČR s odůvodněním své stanovisko žadateli.

Čl. 6

Kontrola

1. ÚSÚ nebo kraj zajistí kontrolu použití peněžních prostředků podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.
2. Kontrolu dotací je oprávněn vykonat finanční úřad nebo Ministerstvo financí.
3. Ministerstvo financí je u kraje oprávněno vykonat kontrolu dotací rovněž v rámci přezkoumávání hospodaření kraje podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.